

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
utca) 10. szám. Telefonszám: 9-17
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 100 lej
KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Az Uj Kelet az eg
és bányászati zse
napi
Cikkeink után,
forrása megjelöl
Kéirátokat nem
megőrzésükre nem

DI Kamaszetter Robert
Budapest
Dietér 2 II e 8

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

AG
követelnek

asárnapi üzlet-

igen gyenge ered-
lött, amennyiben
osoknak kis része
ava által sürgetett
sségét. A mai vál-
zet olyan, hogy a
nyük sem lehet
r elsejei házbérne-
alkalmával üzletb-
sék.
egbeszélésen olyan
ttak, hogy az üz-
nem negyedéven-
ta fizessék. Ameny
nosok ezeket a fel-
síteniék, a kereske-
nnének a kollektív
hez nyulni, ami pe-
ra sem kedvező.
tingen egyikként
fogja vita tárgyát
endü fontosságu
goldása a lezülött
gazán nem tür töb

SDE

22. Márka 40, hol-
ollár 169, font 675,
ira 8.80, cseh korona
nár 3, silling 22.50,
zloty 19.50, belga fr.

üctések

eb ort. kóser étterme
alatt! Izletes ételek
helyiség. Utazóknak
ény. Abonoma, eskü-
áron.

endéglősök, cukrászok
li almát, diót, geszte-
detail mennyiségben
szállít a Berger cuk-
részleg.

fyogásos ebéd Lei 40,
henyi tér 15.

Vegetárius étterme
erdinand (Wesselyni
Szappan ucca felől,
vegetárius ételek. Fi-
Nagyon olcsó árak.

időnö
skönyve

bb kitűnő re-
el 400 olda as,
tásu vászon-
s könyv

00 LEI

a t o a z
nyvosztályában

Külföldiek

A prágai egyetemnek numerusz klauzusz vezettek be a külföldi egyetemi hallgatókra.
Nem a zsidó diákokra, hanem általában a külföldiekre. Meg is vagyunk arról győződve, hogy a cseh egyetemnek nem speciálisan a zsidó egyetemi hallgatókra akar tak csapást mérni ezzel a numerusz klauzusszal.
De akármit is akartak, mégis kizárólag a zsidó diákokat sújtja a numerusz klauzusz.
Mert külföldi, vagy zsidó az majánem mindegy, ha diákról van szó. Más mindenkinél van egyeteme és nem kell külföldre vándoroljon, ha tanulni akar. Más passzióból látogat külföldi fakultásokat, de akár otthon is maradhat. A zsidó diák viszont azért lesz „külföldi“, mert oda-haza nincs a számára hely.
Vajon mikor jön el az ideje annak, hogy a zsidóságot legalább akkor ne érje sérelem, amikor nem is akarják bántani, csak általában a külföldiek ellen akarnak védekezni?

A fából vaskarika

Koch-Weser volt német miniszter cikket írt egy francia folyóiratba. Ebben a cikkben azt a megállapítást teszi, hogy a mai Franciaország a hajdani osztrák kancellár: Metternich Franciaországa, aki tudvalegőleg Európa minden akkori nyugtalaniságot rendőri intézkedésekkel akarta elfojtani. Persze ez neki is csak ideig-óráig sikerült, mintahogyan a mai Franciaországnak sem fog sikerülni a nyugtalanító kérdések hatalmi szóval való elaltatása.
Koch-Weser cikkében joggal mutat rá arra, hogy a mai Franciaország a kisebb-ségi kérdésben milyen reakciós álláspontot képvisel, hogy nemzeti önzését azzal a fantasztikus állítással akarja igazolni, hogy Németország még mindig világhatalomra tör.
A volt német miniszter állításainak száz százalékos igazát a legújabb franciaországi események, illetőleg politikai megnyilvánulások is igazolják. Egész Európa a krízis vaskerekai alatt hempereg, mely szinte izenként tépi szét beteg testét. A francia arany, a francia leszerelés, a francia hatalmi politika áthangszerelése egészen új arculatot tudna kölcsönözni Európának.
Ehelyett azonban mi történik? Pán-európai fraceológia lobogója alatt a napoleoni koncepció éli reneszánszát Frankon kies földjén: Európát egységesíteni kell, de francia jogar alatt és a francia érdekeknek megfelelően. Franciaország ugylátszik, nem tanult történelméből, nem akar emlékezni arra, hogy ez a koncepció már egyszer Waterloohoz vezetett és a reakciót tette urrá egész Európában. Egy újabb Waterloo nemcsak Franciaország, de egész Európa bukását eredményezné.
Laval és politikája a napoleoni és metternichi koncepciót egyesíti magában. Franciaország ma nemcsak Európa pénzügyi és politikai kamatszédője, de egyben Európa rendőre is. A statusquo rendőre, tehát arra törekszik, hogy az igazságtalan ságokból eredő nyugtalaniságokat ne meg-egyezzéssel, hanem hatalmi szóval szüntesse meg.
Franciaország usütött metternich-napoleoni koncepciójának bizonyosága az a nyilatkozat is, melyet Laval amerikai partraszállása alkalmával adott az újságíróknak. Ez a nyilatkozat végérvényesen bizonyosságot tesz ama aggodalom jogosultsága mellett, hogy Európának, Amerikának és a válságban vergődő egész világnak nincs mit várnia Franciaországtól, legalább is Laval Franciaországtól.
Laval ugyanis kijelentette, hogy Franciaország nem hajlandó leszerelni, csak ha a biztonságot biztosítja számára. Hogy a biztonság francia megfogalmazásában mit jelent, már tudjuk. Újabb felszerelést a válság újabb kimélyítését. Katasztrófát. Franciaország hallani sem

Vasárnapra várják a kibontakozást a Marmorosch Bank reorganizálása ügyében

Amikor a pénzügyminiszter és a bankkormányzó nincsenek egy véleményen. A romániai pénzügyi imponáló nyugalommal fogadta az eseményeket: a bukaresti tőzsdén bizakodó a hangulat Argetoianu lemondással fenyegetőzik, ha nem kap szabadkezet reorganizálási tervének keresztülviteléhez

Bucuresti-Bukarest, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). Még mindig nem ismeretesek teljes terjedelmükben a részletei annak a pénzügyi drámának, amely az ország egyik legrégebbi és legerősebbnek hitt pénzintézete körül lejátszódott. A pénzügyi élet vezetői között szakadatlanul folyó tárgyalásokból csak az derül ki, hogy az illetékes faktorok a bank mögött állanak, de még mindig nem kristályosodott ki az elhatározó megoldás, amely révén a kormány biztosítani kívánja a Marmorosch Bank további zavartalan fennmaradását.

Mondanunk sem kell, hogy az egész ország közvéleménye feszült érdeklődéssel figyelte és figyeli a Marmorosch körül lejátszódó eseményeket. Nemcsak a Marmorosch Bank betéteseinek nagy seregéről van szó, akik teljes nyugalommal vették tudomásul a pénzintézetnek három napra való bezárását. Az összes gazdasági és pénzügyi körök tisztában vannak azzal, hogy a Marmorosch Bank sorsa közvetlen kihatással van az egész pénzügyi életre és azt jelentékenyen befolyásolhatja. Eppen ezért feszült érdeklődéssel várták, hogy melyek lesznek azok a segítő intézkedések, amelyeket a kormány a kri-

zis első napján hivatalos kommunikében bejelentett.

Még nem született meg a megoldási formula

Mindaddig azonban nem született meg az a megoldási formula, amelyhez a pénzügyi élet összes faktorai hozzájárultak volna. Az történt ugyanis, hogy a pénzügyi élet vezetői nem képviseltek egységes álláspontot ebben a fontos kérdésben. Amikor az állam gyors és energikus beavatkozására volt szükség, az egyik tényező akadékoskodása késleltette és késlelteti a mai napig is az állami intervenciót, amely nélkül — mint ahogyan azt a külföldi példák bebizonyították — a pénzügyi reorganizálása nem képzelhető el.

Két ellentétes szempont

Két ellentétes szempont állott egymással szemben az immár 4-ik napja húzódo tárgyalásokon. Egyiket Argetoianu pénzügyminiszter képviselte, akinek felfogása az volt: az állam teljes erejével vesse magát közbe és saját hitelével védje meg a zavarba kerülő pénzintézeteket a pénzügyi idegességével szemben. Argetoianu álláspontja meglepően éles ellenzékre talált (Folytatás a 4. oldalon)

kell tüni a tartozásokból a tulzott kamatokat és kamatos-kamatokat. A maradék adósságot könnyűszerrel lefizethetik a parasztlak. Pont.

Az első pillanatban ugylátszik, hogy a tervezet valóban fején találta a szöveget. Az egész olyan egyszerű, mint a Kolumbusz tojása.

De csak első szempillantásra. Mert eltekintve attól, hogy képtelenség évekre visszamenőleg a kamatos-kamatok jól összekuszált burkából kihámozni a csupasz tőketartozást annak, aki ezt az elgondolást kiagyalta, fogalma sincsen arról, hogy mi is az a kamat.

Azt hiszi, hogy a kamatot uszorás falusi bankok és kereskedők találták ki a parasztlak megnyomorítására. Pedig dehogyan.

A kisbank kamatot számított a parasztlaknak, de ezt a kamatot nem ő vágta zsebre, tovább fizette és fizeti a városi banknak, a városi bank a nagyobb banknak, a nagyobb bank pedig a Banca Nationalának. Mert, amint a tervezet elkészítője is biztosan tudja, a Banca Nationala is szed kamatot nemcsak az uszorások. Még pedig nem is kicsi kamatot. Abban az időben például, amikor a szóbanforgó parasztladósságok keletkeztek, csekély tíz százalékos szedett be a visszleszámitolási hitelért.

Ha revízió alá akarják venni a parasztlak kamatait és kamatos-kamatait, végig kell menni lépésről-lépésre a Banca Nationaláig.

Ha a Banca Nationala visszafizeti a bankoknak egy részét a tőlük már beszedett kamatoknak, ha a nagybankok visszaterítenek falusi bankoknak, ugy a kisbankok szívesen lemondanak a parasztlak javára a még ki sem fizetett kamatok tulzott percentszázalékáról.

De kinek jutna eszébe visszakérni a Banca Nationalától a kamatokat?

VILÁG TÜKRE

A ciprusi lázadás

Cyprus szigetén napról-napra erősödik a Görögországhoz való csatlakozásra irányuló mozgalom. Ez a mozgalom másfél évvel ezelőtt indult meg amikor a sziget urai, az angolok, elhatározták, hogy új alkotmányt erőszakolnak rájuk, amelynek tendenciája főleg a ciprusi export ellen irányul.

Anglia azt kívánja, hogy az ország terményeit elsősorban az angolok aknázhassák ki, Cyprus lakossága azonban érdekeinek súlyos sértését látja ebben és ezért új kurzus indult meg: a Görögországhoz való csatlakozás mozgalma. A görög lakosságnak ezt a megmozdulását főleg az egyház támogatja. A nikosiai érsek állott az elszakadási mozgalom élén és a propaganda már forradalmi mérvet öltött. El hét első napjaiban — mint azt más helyen megirtuk — Keryniában tüntetők vonultak fel a kormányzósági palota elé és amikor a karhatalom vissza akarta szorítani őket, kövekkel és revolverekkel támadtak rájuk. A karhatalomnak vissza kellett vonulnia, a tüntetők behatoltak a palotába, melyet felgyújtottak és azóta váltakozó eredménnyel tart a lázadás.

Cyprus szigete mindig forrongó lávája volt a görög nacionalizmusnak. Sehol annyira nem bugott a görög nemzeti öntudat, mint ezen a szigeten, ahol régi leletek, hagyományok és történelmi feljegyzések megbízhatóan igazolják, hogy a sziget aránylag kevés lakója (az 1924-i népszámlálás szerint 323 ezer volt Cyprus lélekszáma) tősgyökeres görög, akik 3000 év óta lakják ezt a földet. A régi görögöknek minden szellemi és testi jellegzetessége a maga nemes épségében maradt fenn a lakosok között. A világ minden részébe vitték Cyprus hajói a rezet, a gipszet, a szentjánoskenyeret, a szőlőt, az olajat, a gyapotot és egyéb termékeit, a legtüzesebb bort, a mazsolát, a pompás páratlanul jóízű burgonyát. A ciprusi pamutot, a messze Kelet szőnyegszövői szívesen vették és az ókor és későbbi évszázadok szővőmesterei brokátjukhoz legszívesebben a ciprusi selymet használták. Meg gazdagodhatott volna ez az ország, paloták épülhettek volna a Taurus hegység völgyeiben, lakói azonban kalandozásokba, a szabad, megkötöttség nélküli életbe voltak szerelmesek. Aki ciprusi ember nem járt világot, azt a szigeten senki sem becsülte. A földművelő is életének egy részében hajós és kereskedő volt.

Ez így ment évezredek és évszázadokon keresztül. A történelem feljegyzései szerint Nagy Sándort Tyrus ostromában győzelemre segítették a ciprusiak, akiket rövid időre Cató, a rómaiak igájába hajtott. De aztán újból függetlenítették magukat. A keresztény üldözések idején az új keresztények, akik között sok volt a zsidó, Cyprusba menekültek és megtartották ősi vallásukat. Hadrian koráig kitűnően éltek Cyprusban a zsidók. A görögökkel együtt részint mezőgazdasággal, részint hajózással és ezzel kapcsolatos kereskedelemmel foglalkoztak. Velencével azokban az időkben szoros kapcsolatot tartottak fenn és sokan Velencében is telepedtek le, ahol a mai napig is vannak zsidó családok

akik otthon egymás között görögül beszélnek. A zsidók száma egyre kisebbedik a szigeten, míg Hadrian császár mindnyájukat ki nem űzte. Ma a szigeten egy egészen kicsiny zsidó kolónia él, főleg angolországi zsidók, akik 1878 után kerültek a szigetre. Iparosok, kereskedők és hajósok.

A mostani mozgalomban semmi szerepük nincs a zsidóknak, legfeljebb, mint majdnem mindenütt, passzív szerepük. Bi zonyára az ő boltjaikat és műhelyeiket fosztogatják, együtt az angolokéval. Az angolok néhány évszázaddal ezelőtt, Richárd király idejében megszállták a szigetet, de a tizenhatodik században a Balkán felé és a Földközi tengeren előrenyomuló törökök veszik birtokukba a természeti kincsekben dus országot. Az angol imperializmus nem tudott beletörödni e fontos délkeleti sziget elvesztésébe. Állandóan lázított a görögökkel és a lakosságát a törökök ellen, akik egy pillanatig sem tudták megnyerni a görögök rokonszenvét. Mindenütt könnyebben lehetett a görög tömegeket a török érdekek jármába törni, mint Cyprus szigetén.

A szigetlakók a görög faj legszebb típusai. Magasak, szikarak, rendkívül értelmesek, lobbanékonyak és munkaszeretők. Olyan tulajdonságok, amelyek nem ékítik maradék nélkül a többi görög törzseket.

A cyprusi nép erőiesen reagált a multban is minden elnyomásra. A lázadások elég sűrűn követték egymást s az angolok a nép dühének ilyen nagymérvű fellángolására bizonyára nem számítottak. Hogy a kormányzósági épületet felgyújtásák, hogy az angol közigazgatás vezetőit elzavarják, hogy a nép a karhatalommal fegyveresen szembeszálljon, erre a sziget urai nem gondoltak. Arra sem, hogy a cyprusi alkotmány gazdasági vonatkozásai megmozdíthatják a nép széles rétegeit. Mindössze arra számítottak, hogy néhány exportcélú okoz kellemetlenséget az új alkotmány, amelyre a tavalyi törvényhozás tagjai is felesküdték. A gazdasági válság azonban, amely kihatott Európának erre a legdélőbb pontjára is, úgy látszik fellobbantotta a cyprusi görögök ellenszenvét, amit a lelkükben addig is tápláltak az angolok ellen.

Nagyon valószínű, hogy az angol impérium keleti hadereje, a maltaai és egyiptomi angol csapatok, a fehérek és színesek le fogják verni a lázadást. A sziget fontosabb pontjain, a kikötőkben angol hadihajók fognak őrködni az angol érdekek fölött, de kérdés, meddig tartja majd magát ez a nyugalom. Cyprusban éppúgy, mint mindenütt, a gazdasági leromlottság táplálja az emberi gyűlöletet, amely mindig bűnbakot keres. Ezuttal Anglia a bűnbak. Talán nem is bűnbak, hanem igazán bűnös abban, hogy a kintinó cyprusi nép a kétségbeesés lázában forradalmat csinál.

Hatvanmillió silling hitelt nyújtott Ausztriának a Nemzetközi Fizetések Bankja

Bécs, október 23. Még mindig problematikus, hogy az osztrák kormány abban a helyzetben lesz-e, hogy a Creditanstaltot továbbra is fenntartsa, mert a legutóbbi szakértői jelentés szerint a pénzügyi veszteségei meghaladják a 600 millió sillinget és a követelésekből 400 millió, vagyis a harmadrésze behajthatatlan.

Döntenie kell a kormánynak abban az irányban is, hogy kívánja-e a bank felelős igazgatóinak s köztük a Párizsban élő Ehrenfest volt vezérigazgatónaa bíróság elé állítását s anyagilag felelőssétevését.

Bécs, október 23. Juch dr szolgálaton kívüli pénzügyminiszter jeleztette Párizsból, hogy a francia jegybank a bázeli Nemzetközi Fizetések Bankja utján 60 millió silling hitelt nyújt az osztrák jegybanknak devizákban és valutákban. A kölcsönt a silling árfolyamának megszilárdítására fogják felhasználni. Francia részről a kölcsön nyújtásával kapcsolatban hangoztatják, hogy ezzel az Ausztria iránti rokonszenvet és segítői készséget dokumentálták.

Bőrkabátok festését garanciával vállalja

SELECT MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja Anny Ondra, Sigfried Arno és Felix Bressart elsőrangú filmének bemutatását, melynek címe:

Anny, milyen édes vagy ...

Műsoron kívül hangos MICKY MAUS és híradó

Hétfői kezdettel:

Schmelling és Stribling

világhírű boxmérkőzése, ezenkívül

A VARSÓI CITADELLA

Főszerepben: Várkonyi Mihály

Franciaország is leépit

Sok francia bank devizáit aranyra cseréli át. Hogyan kontreminálják a dollárt

Párizs, október 23. Franciaország ma diktál Amerikának. Burkolt formában egy 500 millió dolláros kölcsönt bocsát a rendelkezésére, amely talán 1929 óta az első praktikus lépés az amerikai válság megoldására, de egyben ellenszolgáltatást követel: magasabb kamatszolgáltatást ezen 500 millió dolláros kölcsönt bocsát a renubb pénzügyi ellenőrzést. Következhetni lehet, hogy a francia-amerikai kollaboráció nem fog kedvezni azon „inflációs izü” tendenciáknak, amelyeket Hoover elnök nyilatkozata felvetett és amelyek az aranyvaluta elvét szigorúan védő körökben már eddig is éles kritika tárgyát képezték. Érthető, hogy ezek után Amerikában feszült érdeklődéssel várják a többi francia proppozíciót és a kábeljelentések szerint a washingtoni körök hajlandók a francia iniciatívát még más irányban is követni. A Matin valószínűleg jól informált értesülése szerint a francia kormány Hoover újabb német moratórium-térvével ellentétben egy új reparációs és háborus adósság leépitési konferenciát fog ajánlani és inkább hajlandó a Young-féle tervben megállapított reparációs fizetéseknek még akár 50 százalékat is elengedni, csak hogy egy normális pénzügyi helyzet világ szerte mielőbb visszaállítható legyen. Nota bene, a legplauzibilisabbnak látszik, hogy Laval egy berlini francia-német találkozóson részletesen kidolgozott tervet visz ki Amerikába, amit megerősíteni látszik az amerikai sajtó egyik képviselőjétől nyert azon információ, miszerint nem annyira Hoover hívta egybe Lavalt Washingtonba, mint a francia miniszterelnök surallta a most készülő tanácskozót. Érdekes részlete volt Laval behajzásának, hogy az összes technikai kérdések francia expertjein kívül egy Martin nevű ur is fel volt jegyezve az Ile de France hajó utaslistájára. A riporterek csak későn tudták meg, hogy ezen inkognitó mögött nem más rejtőzködik, mint Mr. Burgess, a newyorki Federal Reserve Bank megbízottja, aki az ötnapos hajút folyamán fogja Lavallal a frank-dollár kooperációs részletkérdéseit kidolgozni. Ha tehát Laval elutazása előtt külön felkérte hallgatóságát, hogy ne fűzzön különös várakozásokat az amerikai uthoz, ez még korántsem jelenti, hogy francia részről ne volnának tisztában a helyzet drámai komolyságával és ne követnének el minden emberileg lehető, hogy a katasztrófa

— a dollár megingása — elkerültessek. Abból a mintegy 2 és félmilliárd frank értékű aranyból, ami az utóbbi hetekben Amerikából átváramlott, a francia jegybankhoz csak mintegy 500 millió frank értékű arany került, a többi továbbszállították kül- és belföldi érdekelteknek. Ugyanis sok francia és külföldi nagybank a betevők teljesebb biztonsága érdekében devizaállományát aranyra váltja át. Ez az arany „hamszterolás”, amelynek pszichológiai eredete a font és a skandináv valuta esése nem annyira Franciaországból, mint Németországból, Svájcából, Hollandiából nyert tápot. Schacht nyilatkozata a német bankhelyzet katasztrófális voltáról nagyban hozzájárult az „aranyéheséghez”. Mindenesetre a fontos és elsősorban a világ egyetlen szabad arany piacát, a londoni Cityét, ahonnan eddig az arany methodikus szétosztása folyt a világ minden része felé. Így bukik most fel Párizsban egy új arany piac és ennek ki-folyása, hogy az amerikai exportarany nagy részét Párizsba dirigálják. A magán forgalomban is erősen kőtnék Párizsban

SELECT MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja Anny Ondra, Sigfried Arno és Felix Bressart elsőrangú filmének bemutatását, melynek címe:

Anny, milyen édes vagy ...

Műsoron kívül hangos MICKY MAUS és híradó

Hétfői kezdettel:

Schmelling és Stribling

világhírű boxmérkőzése, ezenkívül

A VARSÓI CITADELLA

Főszerepben: Várkonyi Mihály

Franciaország is leépit

Sok francia bank devizáit aranyra cseréli át. Hogyan kontreminálják a dollárt

Párizs, október 23. Franciaország ma diktál Amerikának. Burkolt formában egy 500 millió dolláros kölcsönt bocsát a rendelkezésére, amely talán 1929 óta az első praktikus lépés az amerikai válság megoldására, de egyben ellenszolgáltatást követel: magasabb kamatszolgáltatást ezen 500 millió dolláros kölcsönt bocsát a renubb pénzügyi ellenőrzést. Következhetni lehet, hogy a francia-amerikai kollaboráció nem fog kedvezni azon „inflációs izü” tendenciáknak, amelyeket Hoover elnök nyilatkozata felvetett és amelyek az aranyvaluta elvét szigorúan védő körökben már eddig is éles kritika tárgyát képezték. Érthető, hogy ezek után Amerikában feszült érdeklődéssel várják a többi francia proppozíciót és a kábeljelentések szerint a washingtoni körök hajlandók a francia iniciatívát még más irányban is követni. A Matin valószínűleg jól informált értesülése szerint a francia kormány Hoover újabb német moratórium-térvével ellentétben egy új reparációs és háborus adósság leépitési konferenciát fog ajánlani és inkább hajlandó a Young-féle tervben megállapított reparációs fizetéseknek még akár 50 százalékat is elengedni, csak hogy egy normális pénzügyi helyzet világ szerte mielőbb visszaállítható legyen. Nota bene, a legplauzibilisabbnak látszik, hogy Laval egy berlini francia-német találkozóson részletesen kidolgozott tervet visz ki Amerikába, amit megerősíteni látszik az amerikai sajtó egyik képviselőjétől nyert azon információ, miszerint nem annyira Hoover hívta egybe Lavalt Washingtonba, mint a francia miniszterelnök surallta a most készülő tanácskozót. Érdekes részlete volt Laval behajzásának, hogy az összes technikai kérdések francia expertjein kívül egy Martin nevű ur is fel volt jegyezve az Ile de France hajó utaslistájára. A riporterek csak későn tudták meg, hogy ezen inkognitó mögött nem más rejtőzködik, mint Mr. Burgess, a newyorki Federal Reserve Bank megbízottja, aki az ötnapos hajút folyamán fogja Lavallal a frank-dollár kooperációs részletkérdéseit kidolgozni. Ha tehát Laval elutazása előtt külön felkérte hallgatóságát, hogy ne fűzzön különös várakozásokat az amerikai uthoz, ez még korántsem jelenti, hogy francia részről ne volnának tisztában a helyzet drámai komolyságával és ne követnének el minden emberileg lehető, hogy a katasztrófa

aranyermekben, miután a jegybank csak rudakban ad ki aranyat. (Ezeket a kilós aranyrudakat darabokra vágdosva árul-

Április elején felosztatják a francia kamarát

Április 17-ikén lesznek a képviselőválasztások

Párizs, október 23. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a francia kamarát a jövő év április első napjainban felosztatják. Az új választásokat április 17-én, a pótválasztásokat pedig április 24-én tartják meg.

A francia kormánynak ezt az elhatározását azzal magyarázzák, hogy La-

val a tavaszig el akarja intézni a leg-sürgősebb gazdasági kérdéseket és meg akarja várni a világgazdasági helyzet kialakulását, hogy aztán az új választások eredménye alapján lehessen elintézni a holtpontra jutott politikai kérdéseket.

A magyar legitimisták éles támadása Bethlen és Horthy ellen

Budapest, október 23. Dénesfán, ahol tíz évvel ezelőtt Károly exkirály repülőgéppel leszállt, gróf Ciráky kápolnát építtetett, amelyet tegnap a legitimista főnemesség jelenlétében szenteltek fel. Az ünnepen, amelyen megjelent gróf Apponyi Albert is, legitimista tüntetést rendeztek és élesen állást foglaltak a mostani poititkai rendszer ellen. Mikes gróf püspök beszédében többek között ezeket mondta: „Vezeklőképalna előtt állunk, hogy Magyarország levelezhesse bűneit, amit azzal követett el, hogy annak-

idején királyát megakadályozta kötelessége teljesítésében és ezzel mély sebet ejtett a magyar nemzet testén”. A beszéd érthetően irányult Bethlen volt miniszterelnök, valamint munkatársai közzvetve módon pedig Horthy kormányzó ellen is. Az ünnep után Apponyi Albert gróf mondott beszédet: „Károly király ugyan száműzetésben halt meg, a jogfolytonosság gondjolata azonban tovább él a magyar nemzetben. Azt hiszem, hogy még megéljük azt az időt, amikor a fiatal királyt üdvözölhetjük a magyar trónon.

val a tavaszig el akarja intézni a leg-sürgősebb gazdasági kérdéseket és meg akarja várni a világgazdasági helyzet kialakulását, hogy aztán az új választások eredménye alapján lehessen elintézni a holtpontra jutott politikai kérdéseket.

Ma délután beszélgetést tartott a párt erdélyi személyiség tős szerepet életemben. In mondotta:

— Elvileg és nem lehet tulesuc kerire. És mégis hétszékbe visszsa a pol volt bizonyos szerekkel. azonban Tit ni, talán még dig Maniu alkalmasnak ezekkel a v jon Titules ben a tekin

— Nem ezért ne es parasztpárt ideig nyitot kongresszus tonosságát tani ... náljuk, hogy mények azo niu mennyi dön erre a magát. Bá nines a poli naponként moly főváro rik, hogy a és hogy fél ismét nagy

— Milyer jövőre név kérdeztük.

— Term colni fogur amelyről m hogy talán

hogy büntény történt. Az első nyomozási adatok arra mutatnak, hogy az orvos felesége megölte a kórházi klinika rádiumkezelőjét akire az egyik halottban ráismertek, míg a másik holttest személyazonosságát még nem tudták megállapítani. Azt is kiderítették, hogy a szóbanforgó orvosnak viszonya volt a rádiumkezelővel és ezért valószínűleg féltékenységből követte el a gyilkosságot az asszony. A másik gyilkosság hátterét egyelőre teljes homály fedi.

2 lejbe kerül egy borotválás

“IDEAL”
késnélküli borotváló porral, amely egyedüli kipróbált és elismert higienikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindent az „IDEAL” védjeggyel ellátott borotváló port 1/4 krg.-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszlend József borbély Cluj, Reg. Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzattól.

Miért

Cluj-Koloz let tudósító Kolozsvárra minisztereln sajtó csak , kott idézni, lozsváron és anélkül, hog lásokat foly idevárta Mi héten jelezta gyalni. Arró még egy ut nak a párt é ben. Ugy lá leslegesnek és telefonon jelenlegi ve lanul kitart

A nemzet rülmények minthogy s tőség kérdé natkozólag ben. Titules dások előte hajlandónak mondjon di lalja a nem Konkrét me jött létre T párt között. niu utódja, hónapok is

Elv hog enő

Ma délután beszélgetést tartott a párt erdélyi személyiség tős szerepet életemben. In mondotta:

— Elvileg és nem lehet tulesuc kerire. És mégis hétszékbe visszsa a pol volt bizonyos szerekkel. azonban Tit ni, talán még dig Maniu alkalmasnak ezekkel a v jon Titules ben a tekin

— Nem ezért ne es parasztpárt ideig nyitot kongresszus tonosságát tani ... náljuk, hogy mények azo niu mennyi dön erre a magát. Bá nines a poli naponként moly főváro rik, hogy a és hogy fél ismét nagy

— Milyer jövőre név kérdeztük.

— Term colni fogur amelyről m hogy talán

hogy büntény történt. Az első nyomozási adatok arra mutatnak, hogy az orvos felesége megölte a kórházi klinika rádiumkezelőjét akire az egyik halottban ráismertek, míg a másik holttest személyazonosságát még nem tudták megállapítani. Azt is kiderítették, hogy a szóbanforgó orvosnak viszonya volt a rádiumkezelővel és ezért valószínűleg féltékenységből követte el a gyilkosságot az asszony. A másik gyilkosság hátterét egyelőre teljes homály fedi.

2 lejbe kerül egy borotválás

“IDEAL”
késnélküli borotváló porral, amely egyedüli kipróbált és elismert higienikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindent az „IDEAL” védjeggyel ellátott borotváló port 1/4 krg.-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszlend József borbély Cluj, Reg. Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzattól.

Müfes

UNIO Cluj

Nem alakít antiszemita pártot Vajda Sándor...

Miért járt Maniu Kolozsváron. A nemzeti parasztpárt nem vágyik most a hatalomra

Cluj-Kolozsvár, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). Csütörtökön délután Kolozsvárra érkezett Maniu Gyula volt miniszterelnök. Maniu, akit a bukaresti sajtó csak „budaconyi remete”-ként szokott idézni, huszonnégy órát töltött Kolozsváron és visszautazott Budaconyba, anélkül, hogy politikai természetű tárgyalásokat folytatott volna. A miniszterelnök idevárta Mihalacet, aki még az elmúlt héten jelezte, hogy szeretne Maniuvval tárgyalni. Arról volt szó, hogy Mihalace még egy utolsó kísérletet tegyen Maniunak a párt élére való visszahozása érdekében. Ugy látszik azonban, hogy Maniu feleslegesnek tartotta ezt az intervenciót és telefonon közölte a nemzeti parasztpárt jelenlegi vezérével, hogy visszavonhatatlanul kitar elhatározása mellett.

A nemzeti parasztpárt számára ilyen körülmények között nem marad más hátra, minthogy sürgősen megoldja a pártvezetőség kérdését. Mihalace tett is idevonatkozólag célzásokat legutóbbi beszédében. Titulescu személye tolodott a megoldások előterébe. A londoni követ állítólag hajlandónak mutatkozott arra, hogy lemondjon diplomáciai karrierjéről és elvállalja a nemzeti parasztpárt irányítását. Konkrét megállapodás azonban még nem jött létre Titulescu és a nemzeti parasztpárt között. Ha tehát mégis ő volna Maniu utódja, úgy installálásáig még hosszú hónapok is eltelhetnek.

Elvileg senkinek sincs kifogása, hogy Titulescu legyen a párt elnöke

Ma délután egyébként alkalmunk volt beszélgetést folytatni a nemzeti parasztpárt erdélyi szárnyának egyik kimagasló személyiségével, aki a közelmúltban jelentős szerepet töltött be az ország politikai életében. Informátorunk a következőket mondotta:

— Elvileg természetesen senkinek nincs és nem lehet kifogása az ellen, hogy Titulescu kerüljön a nemzeti parasztpárt élére. És mégis: ez a választás igen sok nehézségekbe ütközik. Maniu azért vonult vissza a politikai élettől, mert elégedetlen volt bizonyos kormányzási és vezetési mód szerekkel. Ugyanezt az elégedetlenséget azonban Titulescunál is meg lehet találni, talán még fokozott mértékben. Ha pedig Maniu nem találta saját személyét alkalmasnak arra, hogy szembeszálljon ezekkel a veszedelmes áramlatokkal, vajjon Titulescu erősebbnek érzi magát ebben a tekintetben?

— Nem látszik valószínűnek. Eppen ezért ne csodálkozzék azon, ha nemzeti parasztpárt elnökségének problémája egy ideig nyitott kérdés fog maradni és a kongresszus kénytelen lesz a vezetés folytonosságát ideiglenes megoldással biztosítani. Mi természetesen nagyon sajnáljuk, hogy Maniu visszavonult. Az események azonban bebizonyították, hogy Maniu mennyire bölcs és előrelátó volt, midőn erre a heroikus gesztusra határozta el magát. Bár semmi hivatalos szerepe nincs a politikai életben, a bukaresti sajtó naponként foglalkozik személyével. A komoly fővárosi orgánomok ma már elismerik, hogy az idő Maniunak adott igazat és hogy félnek attól: Maniunak rövidesen ismét nagy szerepe lesz a politikai életben.

A nemzeti parasztpárt nem vágyik hatalomra

— Milyen tervekkel foglalkozik a közeljövőre nézve a nemzeti parasztpárt? — kérdeztük.

— Természetesen teljes erőnkkel harcolni fogunk a jelenlegi rezsim ellen, amelyről meg vagyunk őszintén győződve, hogy talán végzetes lejtőre irányítja a kora-

mányzás szekerét. Ne higgye azonban, hogy vágyunk a hatalomra. Most legalább is — nem. Huszonötmilliárdos költségvetéssel dolgozni — igen hálátlan és nehéz feladat, a mai államberendezkedés mellett. A politikai szempontoknak most háttérbe kell szorulniuk a súlyos gazdasági, pénzügyi és főleg szociális problémák mellett. A nemzeti parasztpárt csak akkor fogja a kormányzás felelősségét vállalni, ha egy uttal vállalhatja a gazdasági és szociális problémák megoldásának felelősségét is.

Megemlítettük informátorunknak, hogy az egyik külföldi távirati iroda jelentése szerint Romániában antiszemita pártot akarnak alakítani bizonyos politikusok és

hogy ettől a gondolatától nem áll távol Vajda Sándor volt belügyminiszter sem.

— Aki tudja, hogy Vajda mennyire őszsze van forrva a nemzeti parasztpárttal, az egy pillanatig sem hiheti, hogy egy ilyen híresztelésnek komoly alapja lehet. Az antiszemitizmus a mai viszonyok közepe nem időszerű — éppen ezért én nem is hiszem, hogy egy ilyen alakulat létrejöhet. Éppoly fantasztikus az a verzió is, hogy Cuza és Zelea Codreanu között együttműködés jöhet létre. Ismerem mind két antiszemita vezért és tudom, hogy egy egész világ választja el őket egymástól. Azt viszont nem tartom kizártnak, hogy Jorga professzor csatlakozzék vala-

Ha azt akarja,

hogy az UJ KELET, az erdélyi zsidóság egyetlen organuma, zavartalanul teljesítse kötelességét

FI Z E S S E

pontosan előfizetését!

melyik antiszemita frakcióhoz. Az ország miniszterelnöke közismerten szeszélyes ember... És ki tudja, a kormányzás gondjai között — amelyekből ő ókori ásatásaihoz szeret menekülni — nem-e fogta el valami váratlan nosztalgia az antiszemitizmus után, amelynek nemrégiben még harcos híve volt...“

A szép Pixavon-haj

olyan lukszus, amit mindenki megengedhet magának.

A Pixavon-shampooon

laza teltséget és új fényt ad hajának.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lei.

A Pixavon-shampooon teljesen mentes a szódától.

A Népszövetségi tanács Mandzsúria azonnali kiűritésére hívta fel Japánt,

ezzel szemben Kinát a japánok élet- és vagyonbiztonságának garantálására kötelezte

A japán kormány közben újabb fegyvereket szállítat Mandzsúriába

Genf, október 23. A Népszövetségi Tanács a távolkeleti konfliktus ügyében nyilvános ülést tartott. Briand ismertette a tanács egyhangú határozatát Japán és Kína delegátusaival. Eszerint Japánt felhívják Mandzsúria kiűritésére azonnali megkezdésére olyként, hogy a megszállás likvidálásának a legközelebbi tanácsi üléséig meg kell történnie. Kinát arra szólítják fel, hogy a kiűritésre kerülő

területeken garantálja a japánok élet- és vagyonbiztonságát. A tanács ajánlja mindkét kormánynak, hogy a vitás kérdésekről kezdjenek közvetlen tárgyalást. A konfliktusba került államok delegátusai még nem adhattak végleges választ. Ennek ellenére a Reuter távirati iroda tokiói távirata szerint a japán hadügyminiszter szállítóhajón újabb golyószórókat és gépfegyvereket, valamint löszert indított

utba Mandzsúriába a megszálló csapatok részére. Csapatereősítések küldéséről nincsen szó. A lapokhoz érkezett jelentések közlik, hogy Mukdenből délkeletre mintegy kétezer főből álló kínai banda és japán osztagok között tüzharc folyik. A koreai határvidéken a kínaiak állandóan lödöznek japán repülőkre, mire a pilóták bombázással felelnek.

A francia nagy- és kistőkések egyre erősebben veszik igénybe a jegybank aranykészletét

A franknak az arannyal szemben már hatszázalékos diszázsiója van. Újabb pénzügyi hírek

London, október 23. A francia franknak a párizsi pénzpiacon az arannyal szemben már hat százalékos diszázsiója van.

A Federal Reserve Board és a francia jegybank igazgatóinak, Farniernak és Gayet-Lacournek newyorki tárgyalásaiból világosan kitűnik, hogy most már nemcsak a magánosok váltják be devizáikat aranyra, hanem a jegybankok is bizalmatlanokká lettek még az amerikai deviza iránt is s igyekeznek a külföldi követeléseket effektív aranyra átváltani.

Nem lehet tisztán látni, mire vezetnek az aranymozgalom további fejleményei. Tény az, hogy a francia nagy- és kistőkések egyre erősebben veszik igénybe a francia jegybank aranykészletét.

Az Egyesült Államok tegnapi aranyvesztése 30 millió dollár értéket képvisel. Ezenkívül 8 és fél millió dollár aranyat külföldi számlára irtak át.

London, október 23. Az Angol Bank augusztusban 125 millió dollárt vett fel a newyorki Federal Reserve Banktól. A kölcsönből eddig 100 millió dol-

lárt már törlesztett.

Az argentinai pezo az utóbbi időben erősen emelkedett, ami az argentinai buza drágulását vonta maga után

Olcsó könyv vásár!

Benamy Sándor: Kajtt	80 lej
Kistemaerckes Váitot előlfogat	66 lej
Cocteau A párizsi flu	66 lej
Miklós Jenő: Madárka	66 lej
Szilágyi András: Az új pásztor	95 lej
Komor: Fischmann S. Utoda	190 lej
Paul Busson: A szegény Dronte élete	

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

Műfestés, vegytisztításban, úgy kivitel mint olcsóságban **CZINK** cég vezet!!!

Tovább folynak a tárgyalások a Banca Marmorosch reorganizálására

(Első oldali cikkünk folytatása)

fált azonban Manolescu bankkormányzó személyében. A Banca Nationala kormányzója nem volt hajlandó az Argetoianu által javasolt megoldási formulák egyikét sem magáévá tenni.

Mint ismeretes, Argetoianu kezdetben azt kívánta, hogy a Banca Nationala 400 millió lej visszlezámitolási hitelt bocsásson a Marmorosch Bank rendelkezésére, ezenfelül pedig a bank államilag garantált járadékpapírokat bocsásson ki másfél milliárd lej erejéig. Manolescu tiltakozott ez ellen. Az ő álláspontja szerint ebben az esetben a bank háromnegyedrészre az állam tulajdonába menne át és így a visszlezámitolási hitelt az állam kapná, ami viszont a stabilizációs tervvel teljesen inkompatibilis. Erre aztán felmerült egy másik terv, amely szerint egy garanciavállaló társaság alakult volna a bank ügyeinek irányítására. Ez a társaság átvette volna a Blank-család részvényeit és a Banca Nationala igazgatóságának alapszabályszerű többsége hozzájárult volna ehhez a megoldáshoz. Manolescu azonban kijelentette, hogy ő nem akarja ugyan a kormány közbelépését megakadályozni, ezzel szemben lemond a bankkormányzó méltóságról, mert nem tudja vál-

lani a felelősséget bizonyos meggyőződésével ellenkező intézkedésekért.

Ismét Manolescu ellenkezésén bukott meg tehát a megoldás terve. Ezek után felmerült az a gondolat, hogy a Banca Marmorosch bizonyos rendkívüli intézkedésekkel védjék meg a megrázkódtatásoktól. Hogy ez az eszme milyen sorsra jutott, azt egyelőre nem lehet tudni. A tárgyalások folyamatban vannak. Ma délután kilenc órakor a pénzügyminisztériumban megbeszélés volt Argetoianu pénzügyminiszter és Manolescu bankkormányzó között, amelybe belekapcsolódott Roget Auboin francia pénzügyi szakértő is. A tanácskozások tárgyát az a kérdés képezte: milyen megoldást lehet találni a Marmorosch Bank átszervezésére s hogy ebben a műveletben hogyan vegyék ki részüket az állam s a Banca Nationala. A tanácskozások déli féltenként tartottak, Manolescu ekkor a Banca Nationala épületébe hajtatott, ahol mára várta a jegybank igazgatósági tanácsa. Manolescu beszámolt a pénzügyminisztériumban tartott értekezletről, majd az igazgatósági tanács újlag megvitatta a Banca Marmorosch reorganizálása érdekében foganatosítandó intézkedéseket.

Csak vasárnap délelőttre várható a döntés

A Banca Nationala igazgatósági tanácsa délután ismét összeült. Ezzel párhuzamosan Argetoianu pénzügyminiszter megkezdte tanácskozásait a nagy bukaresti pénzintézetek vezetőivel. A pénzügyminiszter többször tanácskozást folytatott Kaufmann Oszkarral, a Banca de Credit Român vezérigazgatójával. Argetoianu, Manolescu és Auboin szombaton délelőtt ismét összeülnek. Az Adeverul szerint döntés csak vasárnap délelőttre lehet várni. A Banca Nationala igazgatósága ismétellen leszögezte, hogy teljes erejével támogatni akarja a pénzintézeteket a pénzügyi nyugalomnak és zavar-

talán üzletmenetének biztosítása érdekében.

Mint az Adeverul írja, hivatalos körökben örömmel állapították meg, hogy az utóbbi napok eseményeit a romániai pénzügyi felemelő nyugalommal fogadta. A tőzsde határozott optimizmussal reagált a történetekre. A stabilizációs kölcsön-papírok, valamint a nagybankok részvényesei, élükön a Banca Nationalával, kisebb emelkedést mutattak. Effektív valuta iránt mutatkozó némi érdeklődés, a kínálat azonban jóval meghaladta a keresletet.

Nem készülnek megszorító intézkedések a bankbetétekre

Bucuresti-Bukarest, október 23. Hivatalos körökben ismétellen cáfolják, hogy a kormány a betétekkel és általában a pénzügyi műveletekkel kapcsolatosan megszorító intézkedéseket készítené kibocsátani. Ezek a hírek teljesen légből kapottak. A kormány egyébként táviratilag közölte a külföldi jegybankokkal, hogy a Banca Marmoroschnak három napra való bezárása a bank belső ügyének tekintendő és ezt belső adminisztrációs kérdések tették szükségessé. A külföldön ugyanis az a hír terjedt el, hogy a Marmorosch Bankot a pénzügyminisztérium záratta be, holott egy ilyen intézkedésre a ma fennálló törvények értelmében nem lett volna meg a kellő jogalapja.

A fővárosi lapok különbözőképpen foglalkoznak a legutóbbi napok pénzügyi eseményeivel szemben. Az Adeverul, a Dimineața és a Cuvântul teljes mértékben támogatják Argetoianut. A Cuvântul többek között a következőket írja:

„Bár nem akartunk részletesen foglalkozni ezekkel az eseményekkel, hogy ne nyugtalanságok feleslegesen a publikumot (annál is inkább, minthogy az állam garanciája véget vetett a bizonytalanságnak), úgy hisszük, hogy nem teljesítenők kötelességünket, ha bizonyos dolgokat le nem szögeznénk. Például azt, hogy ezekben a különösképpen komoly napokban a Banca Nationala nemcsak hogy nem szekundált az

államnak, de az egész idő alatt bizonytalan és minden határozottságot nélkülöző magatartást tanúsított. Annál is szomorubb ez, minthogy az ilyen magatartás arra alkalmas, hogy a riasztó hírterjesztés forrásait szítsa.”

Ezeknek a lapoknak a megállapítása szerint Manolescu főleg személyi és politikai okokból emelt kifogásokat Argetoianu reorganizációs tervei ellen. A Patria egyenesen azt írja, hogy Manolescu bizonyos Blank Aristiddal szemben viseltett érzelmétől hagyta magát vezetetni a tárgyalások során. A liberális töké által inspirált lapok viszont igyekeznek Manolescu álláspontját helyeselni, bár ezek is elismerik a pénzügyi kormányzat intervenciójának szükségességét.

A pénzügyminiszter ragaszkodik álláspontjához

A Lupta értesülése szerint Argetoianu ragaszkodik felfogásához és bejelentette felsőbb fórumok előtt, hogy lemond méltóságáról, ha nem nyer szabad kezét reorganizálási tervének keresztülviteléhez. Ugyancsak a Lupta írja, hogy liberális körökbe na parlament rendkívüli szeszzióra való összehívását kívánják. A rendkívüli szeszzió feladat volna az, hogy ratifikálja a kormány által a pénzügyi élet talpraállítására érdekében foganatosítandó intézkedéseket.

Katonatisztek és rendőrök revolveres közlharcot vívtak a Calea Victoriein

Bucuresti-Bukarest, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Calea Victoriei, Bukarest legforgalmasabb utvonala különös közlharci színhely volt ma délelőtt. Kilenc óra után néhány perccel egy katonatisztekkel megpakott teherautó tartott felfele a Calea Victoriein. Az autó az Erzsébet Bulvárdról jövet, a királyi palota irányába hajtott. Az utvonalon ezen a szakaszán azonban csak az ellentett

irányba van megengedve a járművek közlkekedése. A Capsa cukrászda eléft posztoló rendőr éppen ezért le akarta állítani a katonatisztek autóját. Ezek jelent adtak a sofförnek, hogy vezesse tovább a gépet, mire a rendőr az autó elé állott.

Igen heves és élénk szóváltás keletkezett a rendőr és az autóban ülő tiszték között. Egy adott pillanatban Florescu főhadnagy a 4-es huszárezred

BRÁZAY SÓSBORSZESZ helyettesít: kölnvizet, szájvizet

tisztje leugrott a kocsiából és pofenütötte a rendőrt. Állítólag több más katonatiszt is követte a főhadnagy példáját. A rendőrt földrepergeték, mire az előrántotta revolverét és rálőtt Florescu főhadnagra. Ekközben az Erzsébet Bulvárd sarkáról két rendőr érkezett meg, akik oly módon igyekeztek társukon segíteni, hogy revolvereikkel belelőttek a teherautóba.

Mindez a főváros legforgalmasabb pontján játszódott le. A közlharci színterén nagy csődület támadt, amely két pártra szakadva kommentálta a történeteket. A teherautó végül is folytatta útját. Florescu főhadnagyt, akit megsebesített a rendőr golyója, beszállították a katonakórházba. A tér parancsnokság és a rendőrség nyomoznak a furesa összetűzés ügyében.

Spanyol visszavándorlók megtámadták és összerombolták a buenos-ayresi spanyol követséget

Buenos-Ayres, október 23. Argentínában a spanyol forradalom kifőrése óta igen sok spanyol család hagyta el, hogy visszavándorolhassék hazájába. A visszavándorlók azonban hónapok óta hiába kilincseltek a spanyol követség nem tudtak utlevélhez jutni.

Mintegy százötven főnyi spanyol tömeg, amikor látta, hogy a követség

egyáltalán nem akarja utleveleiket kiszolgáltatni, megrohmozta a követség épületét és szétrombolta valamennyi nyi helyiségét.

A kivezényelt karhatalom csak nagy nehezen tudta a rendet helyreállítani és a 150 tüntető közül 30-at őrizetbe vetek.

Impozáns keretek között tartja meg a Zsidó Párt a marosvásárhelyi megyei konferenciáját

Dr. Klein Miksa a párt ügyvezető-alelnöke is részt vesz a marosvásárhelyi konferencián

Cluj-Kolozsvár, október 23. Tegnap számunkban jelentettük, hogy a Zsidó Párt marosmegyei tagozata Marosvásárhelyt megyei konferenciát tart a közönségben levő fontos problémák megvitatására. A megyei tagozat vezetősége széleskörű előkészítő munkája eredményeképpen remélhető, hogy a megye egész zsidósága megfelelő mértékben lesz ezen a konferencián képviselve és így a konferencia napirendjén szereplő fontos szervezeti és az egész zsidóságot érzékenyen érintő gazdasági problémák megvitatásánál a megye zsidóságához tartozó összes rétegek képviselőjükkön keresztül meg fogják tenni észrevételeiket a

párt vezetősége által elkészített javaslatokhoz. Ezt a komoly előkészítő munkát a vezetőség dr. Citrom Béla elnök irányításával hajtotta végre. A tartományi központot dr. Klein Miksa ügyvezető alelnök fogja képviselni, aki részletes referátumban fogja a központ álláspontját ismertetni. A konferencia ünnepélyes megnyitása délelőtt 10 órakor lesz és ugyancsak délelőtt 11 órakor lesz megtartva a nagystilűnek ígérkező népgyűlés, amelynek szónokai a megyei zsidóság vezéregyházai lesznek. A konferencia eredményes tárgyalásai délután kezdődnek meg.

Egy párizsi kereskedő feleségét Elena hercegnővel tévesztették össze a cseh fővárosban

Intervjút is adott az álhercegnő, aki az egész cseh sajtót félrevezette. Még nem sikerült tisztázni a misztifikáció részleteit

Bucuresti-Bukarest, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amint azt az Uj Kelet is jelentette, Elena hercegnő a teljes gyógyulás útján van és ezen a héten Bukarestbe érkezik, hogy résztvegyen fiának, Mihály trónörökösnek születésnapján ünnepségein. A hercegnő Németországban kezeltette szembetegségét, amely szerencsére nem bizonyult veszedelmesnek. A hercegnőről az elmúlt héten az összes csehszlovákiai lapok megírták, hogy inkognitóban Prágában tartózkodott, ahol több napot töltött el. Sőt mi több, egyik nagy prágai lap igen érdekes beszélgetést is közölt, amelyet állítólag a lap tudósítója folytatott volna a hercegnővel.

A cseh lapok tudósításait a romániai sajtó is reprodukálta, részletes beszámolót Elena hercegnő prágai tartózkodásának részleteiről. Most azután kiderült, hogy Elena hercegnő sem hivatalosan, sem inkognitóban nem látogatta meg a cseh fővárost és az erről írott hírek mind a fantázia szüleményei. A Rador távirati iroda hivatalos jelentése szerint misztifikáció történt, amelynek részletei még nincsenek teljesen tisztázva. A prágai követség energikus cáfolatot tett közzé a cseh lapokban és ezzel egyidejűleg nyomozott is abban az irányban, hogy ki adta ki magát Prágában Elena hercegnőnek. Megállapítást nyert, hogy egy párizsi Methiel nevű francia kereskedő felesé-

gét tévesztették össze a cseh újságírók a román trónörökös édesanyjával.

A prágai román követség állítása szerint a párizsi francia asszony nem bűnös a misztifikációban. Azt azonban mind-egyeddig nem sikerült megállapítani, hogyan lehetett az egész cseh sajtót Elena hercegnő prágai tartózkodásának hírével félrevezetni.

Zátonyra futott egy hajó az északi tengeren

Hamburg, október 23. Az Északi tengeren borzalmas erejű vihar dühöng. Több vészjellet adtak le a nyílt tengerről, a legtöbb hajónak azonban sikerült még idejében kikötőbe jutnia. Egy nagy hajó a nyílt tengeren megfeneklett és szikratávírója állandóan küldte a S. O. S. jeleket. Három hajó indult a bajbajutott gőzös segítségére, azt meg is találták, azonban a hatalmas hullámverés következtében képtelenek voltak a hajót megközeíteni. A megfeneklett gőzösről az életnek nyoma sem látszik és azt hiszik, hogy legénysége elpusztult. A három segélyhajó a helyszínen maradt és állandóan kísérletezik azzal, hogy összeköttetést létesítsen a bajbajutott gőzössel.

AGATELL!..

Berko
ur lelé
lábat v

Csak öteze
lamnak"

Cluj-Kolozsvár, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Porosított kutatók... A 30. évi egy zsidó sorsot... A zsidó sorsot... A zsidó sorsot...

Mint egy film, vonul... Berkovicsnak, a 83-as... katonák gyakorlatozni... nevű ifju, sárgakezű... ur vezényel. Az e... tti ujonc leplezetlen... gyervekre és — Ur... adszor véti el a gya...

A hadnagy d
kovic Berku

A hadnagy ur dühbe... erku — ordítja magát... hon mellém... hátr... pést előre... fordulj... adkózz buta zsidó... am érted, lelélek, min... adkózz — ordítja teá... A következő pillanat... k amire még az ezred... is félelemmel gondol... gy ur elegáns mozd... plár kezéből a puskát... örrenés és Berkovics... on fekszik vértócsában... A hadnagy ur, mint... lógat, visszahuzza a ke... torával a csizmaszára... ptekel távozik a kant...

Szin: a kámbin. A ma... csak érdeklődnek. Ha... balance-al válaszol: — Bagatell. Leelőttem... vetette a gyakorlatot. Bajtársak ünneplik a... nyten visszautasítja.

Tizenöt napi

Egyébként a hadbíró... on felháborodva. Min... szárnyáristommal... entumos hadnagy ur... kozott testisértés miat... Majdnem elfelejtette... mank amputálni kellett... de minek egy zsidó... Hadnagy ur eltűnik.

A

Itt most érdekes a... aktákban. A hadbíró... hadnagy ur letölti a b... nyugszik és heves ér... különböző hőstettei ju... fokozzák és katonai s... függesztik. Hadnagy ur... felhasználva eltűnik a... Talán Bukarestbe költ... ol Amerikába, más ne... régi már amugy is h... van... Szóval áthárít... hadügyminisztériumra... allania a kiképző tisz... És most jönnek a jog... után a hadnagy urnak... állapított és ez tize... ki is merült, az ügyne... kezaratott.

Sürgősen benyújtják... esetet a hadügyminis... mer lej kárterítésért. 1927 szeptember 20-án... vnyászában. Az igazs... nem jár zergelábon. A... tanukihallgatást es... 2-ára tüzték ki. Kítu... megtartani, mert a t... nek boldondok, hogy a t... rájuk. Ennélfogva az... eni a fiu születési h... majd utánanézznek a p... tő telik... Akták... 61 Jasiba. Jasiból B... emmi.

BAGATELL!...

Berkovics Berku közkatonát Pop hadnagy ur lelőtte a gyakorlótéren és nincs ki műlábat vegyen a zsidó bakának...

Keresgélés egy öt évvel ezelőtt lezajlott hadbíróági per aktái között. Egy amputált lábért 12 napi kaszárnyáaristom...

Csak ötezer lej kell, hogy falábat vegyek földöncsuszó baknak — írja Berkovics Mendel

Kolozsvár, október 23. (Az Uj Kelelt kérésére.) Poros ügyvédi akták... egy zsidó sorsot perget le, egy szomorú zsidó sorsot. Mint egy film, vonul végig előttem Berkovicsnak, a 83-as gyalogezred volt... a gyakorlótéren játszódnak le. 1926. Ragyogó szép áprilisi tavasz. A hadnagy gyakorlatoznak. Egy Pop Nicu-névű ifjú, sárgakeztyűs, elegáns hadnagy ur vezényel. Az egyik félénk természetű újonc leplezetlen remegéssel tekint a gyerekekre és — Uram bocsá — már százszor véti el a gyakorlatot.

A hadnagy dühbe jön — Berkovics Berku meghal...

A hadnagy ur dühbe jön: Berkovics Berku — ordítja magából kikelve — ide-oda mellém... hátra arc... tizenöt lépést előre... fordulj... sapkát le... a kócosz buta zsidó... mert meghalsz... érted, lelélek, mint egy kutyát... kócosz — ordítja teátrálisan... A következő pillanatban olyasmi történt, amire még az ezred legöregebb tisztje félelemmel gondolnak vissza. A hadnagy ur elegáns mozdulattal kikapja a táskából a puskát, egy villanás, egy kiáltás és Berkovics Berku ujonc a földön fekszik vértócsában.

A hadnagy ur, mint aki jól végezte a feladatát, visszahuzza a keztyűjét és lovagló lépéssel távozik a kávéház felé...

„Bagatell...“

A kávéházban a magukból kikelt bajnok érdeklődnek. Hadnagy ur non-lance-al válaszal: — Bagatell. Lelőttem egy zsidót, mert vértette a gyakorlatot. Bajtársak ünneplik a hőst, aki ezt szívesen visszautasítja.

Tizenöt napi kaszárnyáaristom. Egyébként a hadbíróági sínc tulságon felháborodva. Mindössze tizenöt napi kaszárnyáaristommal sújtja a temperamentos hadnagy urat, véletlenségből hozott testisértés miatt.

Majdnem elfelejtettem, Berkovics Berku amputálni kellett a jobb lábát... de minek egy zsidónak két láb... Hadnagy ur eltűnik, idő telik...

A hadnagy ur eltűnik

Itt most érdekes adatok következnek az aktákban. A hadbíróági döntés után a hadnagy ur letölti a büntetését. Am nem rúgszik és heves vére miatt elkövetett különböző hőstettei jutalmául, végre leköszönnek és katonai szolgálatától is felmentik. Hadnagy ur ezt az alkalmat felhasználva eltűnik a közvélemény elől. Alán Bukarestbe költözik, vagy kivándorol Amerikába, más nevet vesz fel... a régi már amúgy is használt állapotban... Szóval áthárítja a felelősséget a hadügyminisztériumra, akinek helyt kell lennie a kiképző tisztjeiért.

És most jönnek a jogi principiumok. Miután a hadnagy urnak a bűnöskége megállapított és ez tizenöt napi elzárásban is merült, az ügynek a bűnügyi része zárható.

A polgári kereset

Sürgősen benyújtják tehát a polgári keresetet a hadügyminisztérium ellen 200 ezer lej kártérítésért. Az első tárgyalás 1927 szeptember 20-án a kolozsvári törvényszéken. Az igazság azonban nálunk nem jár zergelábon. A második tárgyalást tanukihallgatást csak 1928 február 2-ára tűzték ki. Kitérték, de nem lehet megtartani, mert a tanuk csak nem lesznek boldogok, hogy a pontos címüket megadják. Ennélfogva az aktákat át kell küldeni a fú születési helyére, Jasiba, ahol majd utánanéznék a pontos lakhelyeknek. Idő telik... Akták sétálnak, Kolozsvárról Jasiba. Jasiból Kolozsvárra. Seholy semmi.

...segítsen a fiamon... vak a sirástól... a földön csuszik... Lapozok az aktában, Egy levél 1931 október 19-i keltezéssel. Szomorú öregember... szomorú betűi...

Faláb kell Berkovics Berkunak Igen tisztelt ügyvéd Ur! Miután hosszú idő óta ágyhoz vagyok

kövte, csak most léphetek érintkezésbe igen tisztelt ügyvéd urral, mely alkalomból felvilágosítást szeretnék kérni szerencsétlen fiam, Berkovics Berku sorsáról. Mint tudni tetszik, fiam a kolozsvári 83-as gyalogezrednél szolgált 1926-ban, mikor is ok nélkül rálöttek a gyakorlótéren. Mint tudni tetszik, fiam lábát amputálni kellett, Ma ő az antiszemizmus martirja,

28 éves korára egy szegény összetört roncs, aki vak a sirástól, míg Pop Niculae ur minden felelősséget elhárítva magáról, ki tudja hol mulatozik most és lövöldöz ártatlan zsidó gyerekekre. Hát igen tisztelt ügyvéd ur, az ön jó szívére appellálok, tegyen meg mindent és lépjen közbe, hogy legalább ötezer lejt utaljanak ki a fiamnak egy falábra, hogy ne kelljen a földön csuszni, mint egy féregnek. Szülői szívem utolsó jajkiáltásával könyörgök önnek, segítsen a fiamon.

Kiváló tisztelettel: Berkovics Mendel

Az aktákat újra Kolozsvárra hozzák s majd kitűznek egy újabb terminust. Hogy mikor fogja megkapni a fú azt a falábat, amivel majd összetoldozza kettétört, szétzuzott, összeroncsolt életét? Azt nem lehet tudni. Ha minden jól megy, egy-két éven belül. Azt már a bíróságtól sem lehet elvárni, hogy ilyen kicsiség fölött hamarabb döntést hozzon. Mert elvégre mindössze mi történt? Lelőttek egy zsidót. Bagatell.

Jakobi Edit

A kantoni kommunista kormány kapitulált a kínai nemzeti kormánynak

Kinában megszűnt a polgárháboru és helyreállott a birodalom egysége

London, október 23. A Távoli-Keletnek újabb hatalmas szenzációja van. Sanghaiban a kommunista színezetű ellenkormány eddig még ismeretlen okokból kapitulált a kínai központi nemzeti kormánynak. Ezzel az aktus-

sal az évek óta folyó kínai polgárháboru végetért és a birodalom egysége helyreállott. A kapituláció feltételeinek értelmében az ellenkormány minisztereinek

egy részét át is engedte a központi kormánynak. Cseu, az ellenkormány eddigi külügyminisztere már át is vette a központi kínai kormány külügyeinek vezetését.

Egész cyprus szigetén véres elszakadási mozgalom lángolt fel az angol uralom ellen

Erős angol katonaság indult utnak az elszakadási mozgalom vérbefojtására. A forradalmárok megtámadták a hatósági vezetőket. Eddig négy halott, 83 sebesült

London, október 23. Cyprus szigetén napról-napra erősödik a Görögországhoz való csatlakozásra irányuló mozgalom. Keryniában zavargás volt. A rendbontók a kormányzósági palotát felgyújtották s összeütköztek a karhatalommal. A nikosiai ortodox érsek élére állott az elszakadási mozgalomnak. Ma csaknem minden községben voltak incidensek. Máltából és Egyiptomból karhatalmi megerősítéseket igényeltek, hogy a rend helyreállítható legyen. A Daily Telegraphhoz érkezett távirat szerint a cyprusi törvényhozók lemondottak mandátumaikról és csatlakoznak a mozgalomhoz.

London, október 23. Szállítóhajók 1500 főnyi tengerész-gyalogságot visz-

nek Cyprusba. Az elszakadási mozgalom az egész szigetre áterjedt. A forradalmárok több helyütt megtámadták a hatósági vezetőket és az igazgatási központok elhagyására kényszerítették őket. A kevés számú karhatalom mindössze Limasol külvárosában ütközött meg a zavargókkal. Négy halottat és huszonhárom sebesültet jelentenek. A helyzetet az egész szigeten súlyosnak jelzik. Kréta szigetéről két angol cirkáló és két torpedóhajót indítottak utba Cyprusba a zavargási terület kikötőibe. Port Saidból is katonaságot kényszerülnek behajózni a sziget felé.

A Times távirata szerint Alexandriában angol csapat szállító repülőgépek készenlétben várják a parancsot, hogy csapatokat vigyenek Cyprusba. Az angol hadügyminisztérium reméli, hogy ezeröttszáz főnyi erősítés elegendő lesz az elszakadási mozgalom letörésére. Újabb jelentések szerint Limassolban tegnap éjjel és ma egész nap folytatódott a zavargások. Az éjszaka folyamán azokat a szekereket, amelyek élelmiszereket szállítottak az angol katonaságnak, a zavargók kövel megdobálták. A katonaság erre megrohmozta a tömeget, melynek során 60 lázadó megsebesült, úgy hogy a sebesültek száma elérte a 83-at.

Minden kérdés szóba kerül az amerikai találkón, ami a világ békéjét előmozdithatja

Angol pénzügyi körökben azzal számolnak, hogy Laval washingtoni tartózkodása alatt a dollár árfolyama jelentékeny hullámlásnak lesz kitéve. Laval üdvözlő beszédet intézett az amerikai néphez

Newyork, október 23. Laval a newyorki kikötőben a rádió mikrofonja előtt üdvözlő szavakat intézett az amerikai néphez. Annak a reményének adott kifejezést, hogy amerikai látogatása és a folytatandó eszmecsere a világ béke szolgálatában még szorosabbá fogja tenni a viszonyt az Egyesült Államok és Franciaország között és a gazdasági és pénzügyi válság leküzdése érdekében létrehozza a szükségesség együtt működését. A francia miniszterelnök ügyük üdvözlő beszédét. Ugy a kikötőben, mint a Broadwayn, nagy néptömeg lelkesen éljenezte a francia miniszterelnököt, aki a newyorki ünnepélyes fogadás után kíséretével különvonaiba szállott s elutazott Washingtonba. Laval helyi időszámítás szerint délután egyenyedöt órakor megérkezett a szövetségi fővárosba.

Washington, október 23. Hoover elnök

Laval tiszteletére rendezett bankettje előtt a francia miniszterelnök fogadta a sajtó képviselőit. Kijelentette, hogy az amerikai elnökkel megkezdett eszmecsere

minden kérdés szóba kerül, amely a világ békéjét és a gazdasági prosperitás helyreállítását szolgálhatja.

Laval annak a reményének adott kifejezést, hogy a személyes eszmecsere útján sikerülni fog eloszlatni a hamis hírekre támadt kedvetlenséget és félreértéseket.

Hoover vacsoráján Laval és kíséretén kívül az amerikai politikai előkelőségek és a Washingtonban akkreditált diplomaták is résztvettek, összesen mintegy százan.

London, október 23. Angol pénzügyi körökben valószínűnek tartják, hogy Laval washingtoni tárgyalásai alatt a dollár jelentékeny árhullámlásnak lesz kitéve. Bizonyosra veszik, hogy a francia-amerikai megegyezés esetleges megkötésére nagy mérvű dolláreladásokra fog vezetni, ami

a font árfolyamát emelni fogja.

Számolnak azzal, hogy ha Hoover ragaszkodik a moratórium meghosszabbításához, illetve a háborúból származó adósságok és a jótételek csökkentése iránti követeléséhez, akkor a francia pénzügyi piac folytatja a dollár-kontremint

és újabb nagy arany mennyiségeket fog Amerikából visszavonni.

Washingtoni jelentés szerint, Laval és Stimson a newyork-washingtoni utvonalon a vonatban hosszantartó megbeszélést folytattak. A szövetségi fővárosba érve, Laval rövid udvariassági látogatást tett Hoover elnöknel s este résztvett a Fehér Házban tiszteletére rendezett vacsorán. A francia miniszterelnök az éjszakát Edge párizsi amerikai nagykövetség washingtoni palotájában töltötte.

HIRDESSZEN AZ UJ KELELTBEN

Színház-Művészet

Ma szombat este zsufolt ház fogja bucsuztatni a budapesti Kis Komédia szenzációs együttesét Tábori Emil és Sebő Miklóssal az élén a színházban

Csütörtök és péntek este mutatkozott be szenzációs műsorával a budapesti Kis Komédia társulata Tábori Emil és Sebő Miklós vezetésével és három órány keresztül orkányszerű kacagás kísérte a három bohózatot s a közönség szünni nem akaró tapsai közt ünnepelte régi kedvencét, Sebő Miklóst, a rádió és gramofon népszerű énekesét és Vidós Jenőt, a nagyszerű konferansezist.

Ma, szombaton este teljesen új műsor-

ral bucsuzik a társulat és a tömeges jegyelővételtől itélve zsufolt ház fogja ünnepelni a kitűnő társulatot a szombati esti bucsuja alkalmával, amidőn három új bohózat kerül színre. Sebő Miklós új slágereket énekel és Vidós Jenő teljesen új konferansezistokkal fogja a közönséget szórakoztatni. Az előadások, dacára a vendégszínházoknak, rendes helyárrakkal tartanak.

A Magyar Színház heti műsora

Szombat délután 3 órakor: Az Arvályny Nevelő Otthon jótékony célú gyermek-előadása. (Sorozatszám: 28.)

Szombat este: Tábori Emil budapesti „Kis komédia” társulatának bucsu-estéje. (Sebő Miklós főlépésével. Igen gazdag műsorral. Bérletszünetben. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 29.)

Vasárnap d. u. 5 órakor: Tánase román revü-társulat vendégszínháza.

Vasárnap este 9-kor: Tánase román revü-társulatának vendégszínháza.

CORSO-MOZGÓ műsora

Szombat 3, 5, 7, 9 órakor: A két Duna mentén. (Walzerparadies). A legújabb gyönyörű zenés, énekes operettfilm. Főszereplők: Charlotte Susa, Gretl Theimer, Verebes Ernő, Szőke Szakáll, Paul Hörbiger. Műsor előtt: Lenkei Magda a világhírű magyar uszójátékos akrobatikus tánca és Micki Maus.

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: A fehér párdue. Főszereplők: Lon Chaney, Burleszkek és Micki Maus, Olesó helyárrakkal.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: A két Duna mentén. (Walzerparadies). Műsor előtt: Lenkei Magda világhírű magyar uszójátékos akrobatikus tánca és Micki Maus.

Hétfő 3, 5, 7, 9 órakor preimer: A piruló lányok, dráma. Főszereplők: Joan

Crawford, Anita Page, Dorothy Sebastian.

SELECT-MOZGÓ műsora

Szombat: Milyen édes vagy Anny... Vigjáték, német párbeszédekkel, főszerepekben: Anny Ondra, Felix Bressart, Siegfried Arno.

Vasárnap: Milyen édes vagy Anny... Vigjáték, német párbeszédekkel, főszerepekben: Anny Ondra, Felix Bressart, Siegfried Arno.

Szinkör-Mozgó műsora

Szombat: Nyugaton a helyzet változatlan című megrázó háborús filmdráma kerül bemutatásra. A film Remarque Maria Erich világhírű regénye után készült s a legtöbb európai metropolisban a kép bemutatását betiltották. Szenzációs élmény minden koru embernek. Előadás kezdete 4 és 6 órakor. Helyárrak 10, 20 és 30 lej.

Vasárnap: Nyugaton a helyzet változatlan.

URÁNIA-MOZGÓ műsora

Szombat: Tarakanowa. (A cár ál-leánya). Milyen megható hangos dráma, főszerepekben: Olaf Fjord és a klasszikus szépségű Edith Johanne. Műsoron kívül hangos hirdadó.

Vasárnap: Tarakanowa (A cár ál-leánya).

ZSIDÓ-TÁRGYU KÖNYVEINK

- Patai József: Biblia képekben kötve 816 L
- Patai József: Feltámadó Szentföld 408 L
- Ugyanaz kötve 544 L
- Patai József: Középső kapu 136 L
- Ugyanaz kötve 204 L
- Patai József: Kabala (magy., német) 136 L
- Patai József: Politika nélkül 136 L
- Patai József: Zsidó irások 136 L
- Patai Edith: Engem is hív a föld 102 L
- Sass Irén: Énekek éneke 102 L
- Hajdu Miklós: Zselérek vagyunk 136 L
- Ben Ami: Palesztinai utmutató 5 L
- Edmond Fleg: A próféta gyermek 100 L
- Leitner: Örön a zsidóság frontján 60 L
- Herzl Tivadar: Ós-Uj Hon 140 L
- Hatvany Lajos: Urak és emberek I. és II. kötet 442 L
- Feuchtwanger: Herceg és a zsidója 70 L
- Földi Mihály: Halasi Hirsch fia 272 L
- Marois: Siszraeli 264 L
- Laerattellis: Silbermann 60 L
- Ben Ami: Új Palesztina 50 L
- Heine: Bacharachi Rabbi 50 L
- Herz: Zsidó állam 30 L
- Kabalisták és csodatevők 20 L
- Oszkár bácsi legszebb meséi 28 L
- Sass Irén: Kol Nidre 30 L
- Dr. Marton Ernő: A zsidó nemzet Erdélyben 4 L
- Gorelik: Cion és Golusz 15 L
- Nordai: Dr. Kohn 30 L
- S. Alechem: Leégett nemesek 20 L
- Ugyanaz kötve 30 L
- Nachum Goldmann: A zsidó nemzet követelései 8 L
- Paneth: Utazásom a Szentföldön 7 L
- Dr. Blank: Mit akar a cionizmus 35 L
- Mairovits: A tóra és cionizmus 4 L
- Giszkalai János: A titok 15 L

- Giszkalai János: Támár 50 L
- Szokolow: Új zsidók 15 L
- Kacér: Golem ember akar lenni 15 L
- Agnon: És a meggyőnyedt kiegészesedik 25 L
- Fényes Samu: Jidli első változása 35 L
- Mendele M. Sforzim: A szanta fiske 30 L
- Dr. Hoffmann: Házasság a hébereknek 30 L
- Sass Irén: Hires zsidó asszonyok 40 L
- Daniel könyvének magyar fordítása 30 L
- Modern zsidó költők 20 L
- Giró Lajos: Zsidók utja 50 L
- Grottor: Zsidó reneszánsz 20 L
- Dr. Krausz: A zsidó Palesztina évezredekben 35 L
- Lahman: Egy szederest Madridban 15 L
- Katona M. Peldázatok, történetek a talmud 20 L
- Székely Béla: Szedzsera 20 L
- Sombart Werner: A zsidók jövője 30 L
- Frigyes: A zsidók természetrajza 25 L
- Purimkönyv 30 L
- Graetz: A zsidó törzs megifjúdása 10 L
- A talmud könyve I. II. III. 140 L
- Komor András: Fischmann et Co. 190 L
- Ujvári: Tulsó parton 80 L
- Patai: Zsidó költők antológiája öt díszkötés 540 L
- Ujvári: A cédrusfa daliája 25 L
- Heine: Sabbat hercegnő 60 L
- Dosztoevskij: Zsidó-kérdés 10 L
- Biró Lajos: Bazini zsidók 66 L
- Schalom Aseh: Fialatok 40 L
- Dr. Flesch Armin: A zsidó 80 L
- Zsoltárok könyve két kötet 180 L
- Abádi: Judea reneszánsza 60 L
- Raab: Mayer Litvach unokája 30 L
- Dr. Kohn: Palesztina kolonizáció 60 L

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

Vidékre utárvétellel, vagy az összeg és portóköltség (pénn, vagy bélyeg) előzetes beküldése után szállítunk!

KÖZGAZDASÁG

A fakeskedők fellebbeztek ugyan, de előbb letétbe kellett helyezniök a pénzbüntetéseket

Testületileg fizették be tegnap a pénzügyigazgatóságon a fakeskedők büntetéseiket

Cluj-Kolozsvár, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A csütörtöki járásbírósi ítéletben súlyos pénzbüntetéssel sújtott kolozsvári fakeskedők ma testületileg jelentek meg a pénzügyigazgatóságnál, ahol letétbe helyezték a kirótt pénzbüntetéseket. A járásbírósi ítélet ellen ugyanis csak akkor lehet felfolyamodással élni, ha a pénzbüntetéseket az elítéltek a pénzügyigazgatóságon deponálták. Ez az aktus pénteken délután meg

is történt és így a fellebbezésnek most már nincsen semmi akadály. A pénzek deponálása igen érdekes helyzetet teremt, amennyiben a fások, ha a felsőfokú tárgyalásokat meggyerik, majd az álamtól kell kiigényeljenek a letétbe helyezett pénzbüntetést. A pénzügyigazgatósági nyugalta segítséggel a fakeskedők jogi képviselői ma nyújtják be fellebbezéseket a járásbírósi ítélet ellen.

Óriási érdeklődés nyilvánul meg a kereskedők vasárnapi mitingje iránt

Dr. Tatar Coriolan polgármester és dr. Colbazi prefektus részt fognak venni a mitingen

Cluj-Kolozsvár, október 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári kereskedők üzletbérleszállítási akciója iránt a város kereskedőtársadalmában szokatlanul nagy az érdeklődés. A bizottság, amelynek megalakulásáról tegnap beszámoltunk, a kamara elnökéből, a sfatul elnökéből és az iparszövetegylet elnökéből tevődik össze. A bizottság pénteken tisztelő látogatást tett a hatóságok vezetőinél, akiket meghívtak a vasárnapi tartandó mitingre. A hatóságok részéről dr. Tatar Coriolan interimárbizottsági elnök és dr. Colbazi vármegyei prefektus tettek

ígéretet arra, hogy a mitingen megjelennék. A gyűlés előtt egyébként a Sfatu helyiségében perccenként jelennek meg a kereskedők, akik érdeklődnek a bérleszállítási akció kialakulása iránt. Kivételesen nagy érdeklődés arra vonat, hogy vasárnap a kereskedők teljes számban fognak az Ipar és Kereskedelemi Kamara nagytermében megjelenni, mely aligha fogja tudni becsülni azt a tömeget, mely az üzletbérleszállítási akció erőlyes követelésébe egyetért az akció megindítóival.

RADIO MŰSOR

- Szombat, október 24.
- Bukarest. 19.10: Zenekari hangverseny. 19.30: Közv. az Operából, utána hírek.
- Budapest. 9.15: Házikvartett, 9.30: Hírek. 12.05: „Volga” orosz balalajka hangy. 12.25: Hírek. 13: Pontos időjelzés, időjárás. 14.25: Hírek. 16: A Rádióélet játszó órája. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 17: Előadás. 17.30: Koncert. 19.15: Szücs László és Relle Gabriella hangy. 20.30: Viola c. szimf. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene. Bécs. 20.15: Vidám egyfelvonásos operák. Schubert: A négyéves örség, Suppé: A szép Galathea.
- Berlin. 20.30: Fuvószene.
- Breslau. 22.20: Népszerű hangy. Langenberg. 23.30: Táncczene.
- Varsó. 22.10: Chopin-zene. 23: Táncczene.
- Kattowitz. 23: Könyvű zene.
- Poznan. 19.15: Zongorajáték.
- Milánó. 19.45: Gramofon.
- Róma. 21: Offenbach: Az ezreddobos leánya.
- Prága. 21: Filharmónikus hangy.
- Brünn. 19.05: Fuvóshangy.
- Oslo. 21.10: Rádiózenekar.
- Toulouse. 21.45: Massenet: Manon című operája.

rak. Schubert: A négyéves örség, Suppé: A szép Galathea.

Aprohirdetés

Kiadó elsöemeleten négyszobás modern lakás, külön kétszobás konyhás lakás. Volt Széchenyi tér 39. Értekezni a haztulajdonosnál.

ERTESITES

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Esténként állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Ezüst evőeszköz vásárlásánál csak a harang védjegyvel ellátott árut kérje, mint egyedüli bármely külföldivel egyenlő gyártmányt. Tacumul ezüstárugyár Cluj, Str. Gen. Neculcea (Kornis ucca) Nr. 6.

Háziasszonyok, vendéglősök, cukrászok! Prima minőségű téli almát, diót, gesztenyét, gombát, izeket detail mennyiségben szögro ár mellett szállít a Berger cukrászda Baiamareról.

Izletes kóser négyfogásos ebéd Lei 40, Özv. Dickerné, Széchenyi tér 15.

Szigoruan vallásos, jól főzni tudó kisasszonyt keresek. Családtagnak tekintjük. Cseléd van. Fleischer Lipót isk. igazgató Timisoara IV. Piata Scudier 9.

Detailüzletkezelőt felveszünk azonnali készpénzkaucióval.

Fűszerüzlet helyiség kiadó. Monostori út 94. szám.

Olesó szörmét kizárólag Mandelbaum József szücsnél Reg. Ferd. 20. szerződésbe, Reklamárak: Pézsmabundák 10.000 lejtől, szilbunda 5500 lejtől, macsábunda 3000 lejtől, nutriet 3500 lejtől. Vételkötelezettség nélkül. Kérném meggyőződni.

Kiadó különbejáratu, parkettes butorizott szoba komplett hálóval, Calea Regia Ferdinand 107., földszint, utolsó ajtó.

Elsőrendű ellátás egyetemi hallgatóknak a Hochmann leányotthonban Cluj, Strada Iuliu Maniu 9. Nyelv- és zeneoktatás bejárónak is. Mérsékelt díjak. Német, francia társalgás.

Keresek egy Vacuum-apparátust megvételre. „Vacuum” jellegre.

Háromszobás modern lakás Kálvin út 2. szám alatt, vagy a Ferenc József út felől azonnal kiadó. Házmaster.

Deák Ferenc ucca 5. szám alatt kétszobás komfortos lakás azonnal kiadó. Házmaster.

XIV. ÉVF. Cluj-Kolozsvár október 24. 5692 ÉV

Az Uj Kelet az és bánági z... nap... Cikkeink után forrás mezejel... Kéziratokat n meörzésükre

A zseni és a

Edison meghalt. Persze nem egy világ, legnagyobb fölött. Különösen még ma is mértődmern világosság nagy newyorki újsra már ki is kalk Edison találmánya. Egészen tekintélele. Másfélmilliárd d... Vagyis Edison voltának másfélmillió. Mekkora nagy h... Hiszen kaparna akár másfélmilliárd rakna belöle akkor fel torony, mégse... Akármennyi arany összes aranydollár... nának egyetlen... sem kispekulálni. Mert a zseni ar... De az arany csak zseni alkotó keze használ.

Szabadság

Ami ma történt, nál. A kormány engedelnek arra, hogy no kongresszust tartson. A vasgárditáknaszus, mert ugyana fellebbviteli tárgya prefektustól kértek délyt, de Ghica prkezett a nagyváratalálta, hogy a veszélyeztetetné... gatta az engedélyt. Mit törődik azo exponensének véle csak gondoljon, a niszter a saját s délyt adott a gyűtiszteli a szabad v... Milyen fontos le... nak a levitézlett s leménynyilvánítás. Vaszgárda elnöke genaru, az egyko... suszterkirály, akit még három orszá... is — különböző... hosszában közörs... Azóta vasgárdis... és a kormány, an... be Bukarestben ké... galma érdekében, sággogai előtt feje... Nem elég nekün... az engedély megad... a rend fenntartás... Hallottunk már... Ne ígérjen a kor... már az ígéretek... rögtön, hogy akar... det, vagy nem. Ha akarja a res... sza a vasgárdista... gedélyét.

Családirrás

Egyre többször... zik munkanélkülie... megcs családirtás... egy praeludiumai... téli borzalom-szim... zetö-motivumait m... ténelem. A tétlenségre k... mi foglalatosság... más foglalatossá... járt magukat és cs... A modern pszich... hogy az emberek f... tőne mellett egy h... tön dominálja es... nevezett halálösző